

[Gottschalck-Hansen.]

og hvis man ville arbejde for en strukturændring, samtidig med at man arbejdede på planlægningen af universiteterne, ville prognosen også få en anden karakter, for trykket ville lettes.

Men jeg vil gerne stille det direkte spørgsmål til den højtærede undervisningsminister, om nu den nye HF-uddannelse, den højere forberedelseseksamen, som vel i første række er tænkt som en adgang til seminarier, om den eventuelt ved en udbygning med tillægsprøver åbner adgang til universiteterne. For så er vi jo lige vidt; så kommer vi jo i den situation, at trykket bliver endnu større, end det hidtil har været. Dermed være ikke sagt, at jeg på nogen måde vil stikke en kæp i hjulet for HF-uddannelsen, men vi må vel vide, hvor vi er henne med disse ting, som indebærer store praktiske og økonomiske konsekvenser.

Det bliver mig mere og mere klart, efterhånden som jeg arbejder med denne sag, at min tanke — som jeg tidligere har givet udtryk for — om en ændring af administrationen er påkrævet. Jeg har for at anskueliggøre mine tanker peget på det svenske system med en kanslerordning. Det har man selvfølgelig straks misforstået og troet, at så skulle vi affotografere det system, de har derovre. Det er ikke min tanke. Jeg har henvist til denne ordning for at anskueliggøre, hvor jeg vil hen med selve min idé: at vi i stedet for at nedsætte en masse nævn og udvalg, og hvad ved jeg, fik skabt et organ, et administrativt organ, der kunne koordinere institutionerne, deres budgetbidrag, deres normeringsforslag, deres studieplaner, deres udbygningsplaner — alt sammen ting, som har været drøftet tidligere. Jeg kan minde om universitetsadministrationsudvalgets betænkning af 31. august, hvori der peges på mange af disse ting. Hvis man ville gå den vej og skabe et sådant administrationsudvalg, tror jeg, man ville klare mange vanskeligheder. Dette være ikke sagt som en kritik over for den administration, der hidtil har fundet sted ved vore universiteter, der har en udstrakt autonomi — det har de jo; men den omstændighed, at en mand er en fremragende forsker, en ypperlig videnskabsmand og en dygtig pædagog, betinger

jo ikke, at han også er en god administrator. Og vore lærere er nu valgt til de bestemte formål: at forske og at undervise. Jeg synes, at skal vi have flere universiteter, og det skal vi, må alt på grund af de større opgaver, de får, og de større økonomiske ting, de skal beskæftige sig med, tale for, at vi finder frem til en eller anden fremragende jurist eller statsvidenskabelig kandidat; det må selvfølgelig være en sådan, for ellers kan vi lige så godt bevare det system, vi har. Men får vi en fremragende administrator, der kan disse ting, til at klare vanskelighederne, kan man frigøre professorer og lærere for dette — og det må dog for enhver professor og enhver lærer være tilfredsstillende at få lov til at beskæftige sig med det, han er valgt til, og det, han har forstand på — således at han får en helt anden mulighed for at arbejde inden for det område, der er hans naturlige, og vi andre vil føle os mere trygge, hvis vi kan finde frem til en sådan løsning.

Mange af de spørgsmål, som møder os i dette lovforslag, der med sine to paragrafer ser meget enkelt og beskedent ud, indebærer meget, meget store aspekter, og jeg synes, at vi i udvalget skal arbejde med disse ting. Jeg vil altså gerne i al beskedenhed understrege, at der skal være et universitet i Nordjylland — det er givet — et i Sønderjylland, hvad vi også synes er givet, og et på Sjælland, men det eneste, jeg vil sige klart og afgjort i dag, er: vi vil ikke være med til den spøg. Ministeren behøver i og for sig ikke at lade betænkningen — så interessant den end er — optrykke, for konklusionen af den er ganske uden interesse.

Lis Groes: Det foreliggende lovforslag er jo identisk med det lovforslag, vi havde til behandling i marts sidste år, og jeg kunne for så vidt henvise til en del af de ting, jeg sagde ved debatten dengang.

Det forekommer mig helt naturligt, at man tilstræber en vis geografisk spredning ud over landet ved placeringen af de nye universiteter på en sådan måde, at de får et naturligt befolkningsunderlag; jeg kan ikke se andet, end at det, der er foreslået i lovforslaget, efter min mening lyder aldeles fornuftigt. Nu er der jo det, at det mest